

SENIOR

Biuletyn informacyjny Wielkopolskiej Rady Kręgów Starszyny Harcerskiej i Seniorów

60-480 Poznań, ul. Wilków Morskich 23/25 tel. 503 695 023, e-mail: seniorzy@zhp.wlkp.pl

NUMER 245 (9) 2026

WRZESIEŃ 2026

Uwaga! Uwaga! Przeszedł! Koma trzy!"
Ktoś biegnie po schodach. Trzasnęły gdzieś drzwi.
Ze zgiełku i wrzawy dźwięk jeden wybucha rośnie,
Kołuje jęklowie,
Głos syren – w oktawy opada – i wznosi się jęk:
„Ogłaszam alarm dla miasta Warszawy!"

Antoni Słonimski, Alarm

1. RELACJE

Seniorki z KSiSH „Wiarusy” na obozie Hufca ZHP Września w Łowyniu. W dniach 21–27 lipca trzy drużyny z Kręgu Seniorów i Starszyny Harcerskiej „Wiarusy” uczestniczyły w obozie Hufca ZHP Września w Łowyniu. Przez cały pobyt mieszkaliśmy w harcerskim namiocie, dzięki czemu mogliśmy na nowo poczuć atmosferę obozowego życia i wrócić wspomnieniami do własnych harcerskich lat. Podczas pobytu realizowaliśmy również własny

program. Wzięliśmy udział w zwiadzie terenowym, a także uczyliśmy się pływania na deskach SUP, co dostarczyło nam wielu pozytywnych emocji i było ciekawym wyzwaniem. Szczególnym wydarzeniem była uroczysta Gala II Szczepu „LEO”, podczas której otrzymałyśmy statuetkę „Leosia” w kategorii „Przyjaciel Szczepu”. To dla naszego kręgu ogromne wyróżnienie i wyraz uznania za wieloletnią współpracę oraz wsparcie harcerskich działań. Uczestniczyłyśmy również w polowej Mszy Świętej oraz w wyjątkowej uroczystości złożenia przyrzeczenia przez kapelana Hufca Września, księdza Marcina. Były to chwile pełne refleksji, wzruszenia i harcerskiej wspólnoty. 26 lipca, podczas uroczystego apelu, komendantka obozu złożyła serdeczne życzenia naszej szefowej, drużynie Ani, z okazji imienin. Cały obóz odśpiewał gromkie „Sto lat”, sprawiając solenizantce piękną i wzruszającą niespodziankę. Tydzień spędzony w Łowyniu był dla nas czasem pełnym harcerskiej służby, radości, aktywności i spotkań z młodym pokoleniem harcerzy. Wróciłyśmy z nową energią, bogatsze o kolejne wspomnienia i przekonane, że harcerskie wartości naprawdę łączą pokolenia.

/Stefania Maciejewska - KSiSH „Wiarusy” Września/

Na pamiątkę zwycięskiej Bitwy Warszawskiej w 1920 roku, 15 sierpnia, obchodzimy Święto Wojska Polskiego, święto Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Bitwa ta miała decydujące znaczenie dla losów wojny polsko – bolszewickiej. Zadecydowała także o zachowaniu niepodległości

przez naszą Ojczyznę oraz uchroniła Europę

Zachodnią przed komunistyczną rewolucją. W 106. rocznicę tych wydarzeń, w trakcie uroczystego spotkania, przed pomnikiem 68. Wrzesińskiego Pułku Piechoty, złożone zostały wiązanki kwiatów. **W imieniu całego Hufca ZHP Września „WRZOS” im. Dzieci Wrzesińskich reprezentacja Kręgu Seniorów i Starszyny Harcerskiej „Wiarusy” oddała hołd bohaterom Bitwy Warszawskiej i wszystkim, którzy 15 sierpnia 1920 roku stanęli w obronie niepodległości Polski. CHWAŁA BOHATEROM!**

/hm. Anna Paluszak - KSiSH „Wiarusy” Września/

W Poznaniu na Placu Wolności dnia 14 sierpnia odbyły się uroczyste obchody Święta Wojska Polskiego, upamiętniającego

zwycięską Bitwę Warszawską z 1920

roku. W apelu uczestniczyli żołnierze, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych oraz licznie zgromadzeni mieszkańcy Poznania – w tym seniorzy ZHP.

/fot. Kamil Pacholczyk- Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu/

podpoznańskim jeziorze w Kiekrzu na imprezie pod hasłem „Seniorzy pod żaglami” na którą zaproszono Krąg Seniorów Harcerskich „SZÓSTACY” z tego samego Hufca.

Spotkanie odbyło się pod egidą Fundacji Żegluj z Nami Wielkopolsko w ramach programu „Aktywny Senior 55+”. Był to czas miło spędzony na żeglowaniu, poznawaniu podstawowych węzłów żeglarskich

POD ŻAGLAMI - W środę 12 sierpnia 2026 r. członkowie Kręgu Instruktorów i Starszyny Harcerskiej „STARE SĘKI” Hufca Poznań – Jeżyce spotkali się w Klubie Żeglarskim MEWA na

i uświadamianiu sobie skąd na jeziorze tak naprawdę wieje wiatr. Energia uczestników była podtrzymywana pysznym plackiem i wspaniałymi pączkami z kulminacją w postaci wymienionej wielosmakowej zupy warzywnej. Powodzenie tej imprezy przyniosło efekt w postaci jeszcze większej liczby uczestników na kolejnej imprezie z udziałem seniorów ze wszystkich poznańskich Hufców, która odbyła się 19 sierpnia 2026. Do spotkania w przyszłym sezonie. CZUWAJ !

/phm. Tadeusz LIS HR – KSH STARE SĘKI – Poznań/

W Ogólnopolskiej Naradzie Komendantów Kręgów Seniorów i Starszyny Harcerskiej ZHP w Kutnie w dniach 22 – 24.08.2026 r. spotkało się 55 druhów - przedstawicieli różnych Chorągwi.

Chorągiew Zachodniopomorską reprezentowały: autorka niniejszego artykułu - z-ca Kierowniczką Referatu i zarazem Komendantka KIS „Dęby” hm. Danuta Marciszewska, Komendantka Kręgu „Wiarusy” ze Stargardu hm. Maria Drabot, phm. Janina Sienkiewicz Komendantka Kręgu „Jantar” z Kołobrzegu i członek tego kręgu Bogumiła Thiel. **Gospodarzem był Grunwaldzki Krąg Instruktorów i Seniorów „Dębowy Liść” im. O. i A. Małkowskich z Hufca ZHP Kutno z hm. Mariolą Baranowską i hm. Iwoną Zawadzką na czele oraz Referat Seniorów Chorągwi Łódzkiej oraz Komendantka Hufca phm. Izabela Filipowicz- Stępnia.**

Narada odbyła się pod patronatem Starosty i Prezydenta m-ta Kutna, wsparcia finansowego udzieliło Starostwo Powiatowe ZHP. Pomocne było Muzeum Pałac Saski, Urząd

Miasta Kutna i harcerscy przyjaciele. Gawęda hm. Przemysław Zawadzkiego - dyr. szkoły i historyka wprowadziła wszystkich w zachwyt. Poprowadził nas przez dzieje miasta Kutno przeplatając wątki historyczne z harcerskimi i z pięknymi strofami piosenki Jana Pietrzaka „Żeby Polska była Polską”. Potwierdzeniem jego słów była „Panorama Historii Kutna” w Pawilonie Wystawowym na Pl. Wolności, gdzie pokazany był zbiór miejsc i postaci, które odcisnęły swój ślad na historii miasta./ponad 150 postaci i miejsc/. Wystawę tę oglądaliśmy z zachwytem po Mszy Św. w Kościele pw. Św. Wawrzyńca, gdzie za nas i z nami modlił się kapelan ks. prałat Józef z Torunia. W pobliżu, na Pl. Marszałka J. Piłsudskiego stoi pomnik marszałka z szablą w lewej ręce - co jest unikatem. Dalszym punktem

zwiedzania było Muzeum - Pałac Saski z białym orłem na szczycie, które upowszechnia dzieje miasta Kutna i regionu. Trafiliśmy też na wystawę – festiwal porcelany. Ekspozycja w pałacu poświęcona jest epoce saskiej i podróżom królewskim z historią Augusta III Sasa. Swoje miejsce tutaj mają też wystawy czasowe. Sam pałac to cenny eksponat,

wnętrza są odtworzone ze szczególną dbałością o szczegóły. Odczuwamy tutaj atmosferę XVIII wieku. Pożegnaliśmy się z panem przewodnikiem, który szczegółowo, dowcipnie i z wielką znajomością historii wprowadził nas w atmosferę tamtych czasów. Przed wyjazdem do Oporowa odpoczywaliśmy w ogrodzie, przed willą /z 1897 r./ byłego właściciela, siedzącego teraz nieruchomo na jednym z krzeseł z receptą w ręku - prof. dr Antoniego Troczewskiego. Był czas na zdjęcia. Stąd autobusem pojechaliśmy do Oporowa, do Muzeum - Zamku, gotyckiej XV wiecznej rezydencji rycerskiej położonej na sztucznej wyspie otoczonej fosą. Była to siedziba rodu Oporowskich herbu Sulima. Zamek został zbudowany z funduszy biskupa kujawskiego Władysława Oporowskiego, syna Mikołaja wojewody łęczyckiego. **Wieczorem świętowaliśmy 57 rocznicę pożycia małżeńskiego naszych harcmistrzów Matyldy i Jerzego Sierków z Chor. Śląskiej.** Były życzenia, było zabawnie, śpiewając i smacznie. **Poniedziałkową naradę rozpoczął Kierownik Wydziału hm. Bogdan Radys.** Odśpiewaliśmy Hymn Związku Harcerstwa

Polskiego i wspominaliśmy tych, którzy w ostatnim czasie odeszli na Wieczną Wartę. Wymieniłam dh. Jadwigę Sperczyńską i Stanisławę Zajączkowską-Ćwik z Kręgu Harcerskich Seniorów „Korzenie” z Hufca Szczecin Pogodno. Modlitwę za zmarłych poprowadził ks. Józef. Czterem osobom obecnym na naradzie

zostały wręczone Złote Lilijki Seniorów (z nadanych w tym roku 10). Po raz wtóry podjęty został temat składek. Dh. Bogdan Radys stwierdził, że nie ma odzewu w tej sprawie z GK i że wiele decyzji należy od środowisk hufcowych, Chorągwi - ponieważ tak zapisane jest w Regulaminie. Również wniosek o nadanie tytułu najwybitniejszego seniora A. Małkowskiemu pozostaje bez echa. Wspomniał też o rocznicy Zjazdu Łódzkiego. Uzgodniono, że zostanie sporządzona petycja do GK z prośbą

o zmniejszenie składki o połowę jednakowo dla wszystkich seniorów ze względu na długi staż, zdrowie, wydatki na leki, a także ze względu na niskie emerytury. Druhowie z Kwidzyna sporządzili już petycję i zaproponowali podpisy wszystkich obecnych ale dh. Jolanta z kręgu łódzkiego „Płomienie” poinformowała, że w kręgu mają prof. prawa, który odpowiednio sformuje petycję. Rozdała też wszystkim obecnym ulotkę z zaproszeniem do współpracy ze swoim kręgiem. Dh. Grażyna z Lęborka przypomniała, że osoby o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności są zwolnione z płacenia składek, ale trzeba odpowiednie zaświadczenie. Poruszono sprawę podnoszenia kwalifikacji

przez Seniorów, którzy zrażają się wymogami zbyt trudnymi, a czasami niemożliwymi. Padła propozycja, by dyplomy za zasługi dla ZHP były przyznawane już seniorom od lat 60 ciu, a dh. Jerzy Pieńkosz zwrócił uwagę na złe adresowanie wniosków i podał szczegóły z tym związane. Dh. Krzysztof Sobański udzielił informacji o stronie internetowej i dokładnie omówił korzystanie z tej strony, jak i przesyłanie wszelkich wiadomości o kręgach do dh. Ireny Pawletko. Wspomniał o „Wieściach” Chorągwi Łódzkiej i wydawanym w Chor. Wlkp. Biuletynie „Senior”, które można przeczytać na stronie Wydziału. Hm. Anna Paluszak odczytała sprawozdanie ze zrealizowanego Planu Pracy Wydziału. Nie odbył się tylko zaplanowany Rajd Świętokrzyski. Przypomniała o zbliżającym się 33 Ogólnopolskim Złazie w Płocku /3-7.09.2026r./, o Trójstronnym Spotkaniu Oldskautów, a komendę na wypoczynku na Głodówce przejmie Referat Chorągwi Krakowskiej. Wymieniła hm. Stanisława Dąbrowskiego - kronikarza Wydziału i zaznaczyła, by nie robić imprez nakładających się terminowo. Od jutra zaczyna się praca nad nowym planem i prośba o podanie terminów naszych poczynań i propozycji. Podaje terminy: Rajd „Rodło” 21-23.05.2027, Wypoczynek w Pucku 23-28.05.2027, 20-29.05. „Powitanie Wiosny”, w czerwcu /„Zawoja”, być może inne miejsce/, Wydział Wychowania Duchowego- 27.06.2027 w Toruniu w godz. od 11.00 do 15.00. No i Jamboree 2027 – 31 lipca – 8 sierpnia 2027 r. Wyspa Sobieszewska. Ma przybyć 50 tys. skautów z zagranicy. Dla nas noclegi w Gdańsku – dla seniorów polskich 360 miejsc, a 40 dla Słowaków i Czechów podzielone na dwa terminy. - od 31 lipca do 4 sierpnia i od 4 sierpnia do 8 sierpnia. Każda grupa - dojazdy na Wyspę, na zwiedzanie Jamboree i Jarmarku Dominikańskiego - szczegóły będą podane. Do 15.12.2026 r. 200 zł zaliczki /może być zwrotna/ i wstępne zgłoszenie. Pierwsza grupa kończy pobyt śniadaniem, druga od 4.08 przyjazd po południu. Ponieważ zgłoszono propozycję by osoby niepełnosprawne nie jechały na to wydarzenie, hm. Teresa Maziarz – Machay (Kierownik Referatu z Wrocławia) wyraziła sprzeciw, a druh Bogdan Radys i obecni na sali poparli ten sprzeciw. Hm. Radys powiadomił nas też o zbliżającym się końcu działalności ZHP na Zaolziu. Dnia 23.04.2027r. dh Władysław chce uczcić 50-lecie Kręgu. Hm. Krzysztof Sobański wspomniał dh. Władysława, jego przyjaźń z nami i jego zasługi. Dh. Mariola Baranowska, w imieniu swoim i gospodarzy wydarzenia podziękowała wszystkim obecnym. My byliśmy bardzo wdzięczni druhom i drużynom którzy przygotowali to piękne wydarzenie i tak wspaniale potrafili opowiadać i pokazać nam swoje miasto – Kutno, Miasto Róż. Jeszcze tylko Apel na zakończenie pod Pomnikiem Poległych Harcerzy i Harcerzy, złożenie kwiatów i zapalenie zniczy. Pomnik znajduje się na Skwerze im hm. Pelagii Ładykowskiej - Zys. Idea wzniesienia pomnika zrodziła się w Kręgu Seniorów ZHP „Dębowy Liść” i rodziny harcerskiej drużyny Marioli. Z podziękowaniem za wspólne przeżyte chwile w atmosferze przyjaźni i serdeczności, za trud i poświęcenie - Czuwaj! **hm .Danuta Marciszewska**

2.HISTORIA

Nasza Pani Nauczycielka. Wspomnienie o mojej długoletniej wychowawczyni - pani Marii Tetzlaff w Szkole Podstawowej w Czerwonaku. Nauka w szkole rozpoczęła się krótko po zdobyciu Poznania. Po zgłoszeniu dzieci do nauki w polskiej szkole zaczęło się początkowe nauczanie. Pierwszą nauczycielką była pani Wolaninowa, chyba od drugiej klasy do piątej została naszą wychowawczynią pani Maria Tetzlaff. Od początku lekcje zaczęły odbywać się w drewnianym baraku, który był pozostałością po okupancie na terenie szkoły. Na środku klasy stał duży żelazny, okrągły piec na którym piekliśmy nasz chleb. Często ten piec dymił i trzeba było opuścić klasę. Wówczas mimo ciężkiej zimy szliśmy nad Wartę i wtenczas lekcja przyrody odbywała się w zimowej scenerii. Z nastaniem wiosny szliśmy nad staw i tam

odbywała się lekcja, a potem do domu, bo w klasie bardzo zimno. Jak tylko się ociepliło, a dzwonek dał sygnał na przerwę to wszyscy biegiem na podwórzu aby się wybiegać. Bawiliśmy się w zespołowe gry, było bieganie, gonitwy wśród śmiechu, hałasu, a gdy odezwał się dzwonek na koniec przerwy to cichł hałas i wtenczas wyciszeni parami wchodziliśmy do budynku szkolnego. Po wojnie nie mieliśmy podręczników, żadnych pomocy naukowych. W klasie była tylko tablica, kreda, gąbka lub szmata do ścierania tablicy. Gąbkę płukaliśmy w przepływającym obok szkoły i piekarni strumyku. Nasza wychowawczyni miała klasę bardzo zróżnicowaną w wieku, bo dużo uczniów było opóźnionych w nauce z powodu wojny. Wśród uczniów były sieroty, najwięcej było pótsierot i mała część szczęściarzy, którzy mieli oboje rodziców. Nasza pani miała córki - Alinkę i Wandzię, która była niesprawna. Miała też inne troski - nie miała żadnej wiadomości o swoim mężu, co się z nim stało w czasie wojny. Potrafiła jednak po matczynemu zaopiekować się i pomóc. Była naszą szkolną matką. Nie tylko nas uczyła zgodnie z programem, ale również uczyła nas zasad dobrego zachowania, higieny. Była zawsze pierwsza z pomocą gdy komuś się przydarzyło jakieś nieszczęście. Ponadto wykonywała pracę higienistki, bo tej w szkole nie było. Osobowość uczniów się zmieniała, bo jedni odchodzili, a drudzy przychodzili z różnych powojennych przyczyn. My w pierwszych latach nauki uczyliśmy się bez szkolnych podręczników, z biegiem czasu otrzymaliśmy podręczniki w ograniczonej ilości, tak że dla wszystkich uczniów nie starczyło. Był podział książek – czasem jedna książka na dwoje uczniów, ale i tak było, że jeden egzemplarz był na troje uczniów. Musieliśmy się umawiać kto pierwszy odrabia lekcje, żeby kolega też zdążył skorzystać z podręczników. Po wielu latach pragnę o tym wspomnieć i podziękować naszej wieloletniej wychowawczyni za włożony trud w przekazywaniu nam wiedzy, wychowaniu, dbaniu o nasze zdrowie, kulturę oraz naszą przyszłość w dorosłym życiu. Nasza pani spoczywa na cmentarzu w Kicinie w rodzinnym grobie. Tam również spoczywają jej uczniowie, moje koleżanki i koledzy - Ania J. i Danusia K., Józiu A., J.K, Rysiu Z. i inni. W dowód wdzięczności napisała **była uczennica Marylka Terczewska (na zdjęciu) – obecnie pwd. Maria Wielebska - Komisja Historyczna Chor. Wlkp.**

3.KOMUNIKATY

Fragment rozkazu L.7/2026 z dnia 27 lipca 2026 r. Komendantki Hufca ZHP Czerwonak:

„7. Mianowanie instruktorów

7.1. Zamknięcie próby na stopień przewodniczki

7.1.1. Na wniosek Komisji Stopni Instruktorskich z dnia 23.07.2026 r. zamykam próbę i przyznaję stopień przewodniczki następującym Druhnom:

- pwd. Iwone ANDRZEJEWSKIEJ – opiekunka hm. Gabriela Jaskulska

- pwd. Mirosława Pawłowska - opiekunka hm. Gabriela Jaskulska

- pwd. Hanna Stężycka - opiekunka hm. Maria Piechowiak.”

(na fot. nowe instruktorki z opiekunkami prób)

**SERDECZNE GRATULACJE SKŁADA
PRZEZYDIUM WR KSHiS**

Dnia 12 września 2026 r. odbędzie się spacer po Ogrodzie Botanicznym w Poznaniu pod hasłem „Rośliny nie tylko dla ozdoby”, na który zaprasza przewodniczka PTTK, druhna z KSH OWAR – Grażyna Arasimowicz. Zbiórka o godz. 11.00 przy głównym wejściu do Ogrodu – ul. Dąbrowskiego. Zapraszamy!

XVIII Ogólnopolskie Spotkanie Seniorów ZHP „Na Pięciolinii”, Kotlina Jeleniogórska - Podgórzyn (06.X. do 10.X.2026 r.)

CO PRAWDA TERMIN I WPŁATY DO 31. SIERPNIA, ALE MOŻE JESZCZE ZNAJDĄ SIĘ MIEJSCA – KOMUNIKAT REDAKTORA WYSŁAŁA 16 SIERPNIA NA MEILE KOMENDANTÓW KRĘGÓW:

Komenda Chorągwi Śląskiej ZHP zatwierdziła naszą akcję "Pięciolinia 2026" - program ocalenia piosenek harcerskich od zapomnienia! Zapraszamy tym razem wszystkie aktywne słowiki do Kotliny Jeleniogórskiej! Kotlina Jeleniogórska - Podgórzyn (06.X. do 10.X.2026 r.) Tam gdzie bliski kontakt z naturą jest fascynujący, a wrażenia pozwolą zdystansować się od codzienności. To wszystko nic, najważniejsze jest spotkanie grona życzliwych rozśpiewanych przyjaciół! Pamiętaj – przywozimy ze sobą zeszłoroczne Śpiewniki z Pięciolinii!

ZAPROSZENIE - REGULAMIN

Drodzy Przyjaciele, rozśpiewana Gromado, przypominamy, że już zaczyna się sierpień 2026 r. i czas na szybkie decyzje, trzeba zarezerwować miejsce na **XVIII Spotkaniu Seniorów**. Po kilku przymiarkach terminowych i lokalowych, mamy wreszcie jasność – miejscem bazowym będzie **Podgórzyn (koło Jeleniej Góry)**, a termin naszego Spotkania to 6.X. (wtorek) do 10.X.2026. (sobota).

Zgodnie z planami będzie to ziemia Kotliny Jeleniogórskiej, a ... zbliżają się wielkie wydarzenia dla ZHP ... **JAMBOREE 2027** na Wyspie Sobieszowskiej! Jak my to zaznaczymy w naszych dyskusjach i planach naszych Kręgów? Czekam na przygotowane propozycje.

Zakwaterowanie i jedzonko zabezpieczono w **Ośrodku Kolonijno Wypoczynkowym „Karolinka” Podgórzyn, ul. Żołnierska 69**, z dworca głównego PKP Jelenia Góra jest możliwy dojazd Taxi, albo dzwonić do komendanta; a dla przyjeżdżających samochodem prywatnym – parking znajduje się na terenie Ośrodka.

Uwaga: osoby jadące pociągiem relacji Warszawa - Szklarska Poręba ... muszą wysiąść na przystanku Cieplice Śląskie i ... dzwonić!

Koszt 800,-zł (jak w zeszłym roku) obejmuje zakwaterowanie, wyżywienie - śniadanie, drugie śniadanie – sami sobie przygotowujemy, obiadokolację; trzy przejazdy autokarowe (patrz Program), opłata za parkingi i bilet na Zamek Czocho! Wszelkie inne atrakcje, wejścia, wyciągi, zwiedzania – będą pokrywały osoby indywidualnie – trzeba przewidywać koszty na poziomie **350,-zł**.

Warto poznać lub przypomnieć sobie widoki na Karkonosze, urzekający Stok Izerski, widok na Śnieżkę, czy zobaczyć Świątynię Wang, Kopalnię uranu w Podgórzu, Zamek Chojnik i inne obiekty! Tam gdzie bliski kontakt z naturą jest fascynujący, a wrażenia pozwolą zdystansować się od codzienności.

To wszystko nic, najważniejsze jest spotkanie grona życzliwych **rozśpiewanych przyjaciół!**

Pamiętaj – przywozimy ze sobą zeszłoroczne Śpiewniki z Pięciolinii!

Powtarzam się, ale zacytuję tutaj niezapomniany **apel** **dh. Krysi Żydowicz**:

„Kochani, jak zwykle, śpiewając podejmujecie decyzję i zgłaszajcie się na kolejne spotkanie.

Należy sprawdzić czy pamiętamy piosenki, poznać nowe, przywołać stare – Helo, helo Helenko!!!

A więc słuchaj Wiaro, póki jeszcze nie czujesz się staro, spójrz radośniej na świat i przyjeżdżaj!”

Adres do korespondencji i wpłat: **Komenda Śląskiej Chorągwi ZHP - Al. Harcerska 3b, 41-500 Chorzów;**
email: biuro@slaska.zhp.pl Lista zgłoszeń (wysłać do komendanta) obejmuje dane: Imię, nazwisko, stopień, adres, pesel, nr karty ewidencyjnej ZHP, Chorągiew, Nr. telefonu, adres e-mail. Koniecznie proszę podać godzinę przyjazdu i środek lokomocji. **Dzwońcie do komendanta – we wszystkich ważnych a niejasnych sprawach!**

Potwierdzenie Zgłoszenia prosimy przesłać na adres komendanta spotkania - phm. Józef Naziemiec tel.602 781 264; jnaziemiec@interia.pl; jozef.naziemiec@zhp.net.pl;

Wpłaty na konto bankowe **ZHP Chorągiew Śląska**, Konto: **Mbank nr 87 11401010 0000 5718 0700 1001**, Tytuł wpłaty: **2026- Nazwisko i Imię- Pięciolinia**

Płatność w 2 ratach: **pierwsza do 31.VIII., druga do 15.IX. br. Każda rata będzie wynosiła 400,00 PLN.**

UWAGA: na wpłacie grupowej wymienić nazwiska **ZAWSZE** w tej samej kolejności.

Zabierz ze sobą poczucie humoru, radość życia, otwarte serce, śpiewniki, oczywiście nie wolno zapominać o worku leków + worek rezerwowy, i przybывaj na spotkanie wielkiej rozśpiewanej przygody. Harcerska Brać wzywa Cię !!!

Organizatorami od kilku lat są zapaleńcy z Referatu Seniorów Śląskiej Chorągwi ZHP i Kręgów Seniorów: „Korzenie” z Ostrów Górniczych i „Wędrowniczek po zachodnim stoku” z Bytomią, a wszystko przy współpracy Komendy Chorągwi Śląskiej. **”Górze kwiaty, dołem ciernie daj nam Boże, daj nam Boże.” CZUWAJ !!!**

Komendant Spotkania - phm. Józef Naziemiec tel. 602781264,

Komendant Chorągwi - hm. Marcin Różycki,

Z-ca Komendanta Chorągwi - hm. Grzegorz Ociepka,

Członek Komendy spotkania - hm. Andrzej Borudzki tel. 603928866.

Chorzów, sierpień 2026 r.

Druhny, druhowie Komendanci – jako z-ca Przewodniczącej WR KSHiS – informuję i przypominam:

- 27 września obchodzimy rocznicę powołania Szarych Szeregów - konspiracyjnej organizacji Związku Harcerstwa Polskiego ZHP działającej na terenie okupowanej Polski. Z tej okazji kto może – zakłada mundur na wyjścia również nieharcerskie,

Ponadto:

- zbieraliśmy już niepotrzebne nam okulary dla Afryki. Jeśli macie takie w domach – chętnie prześlemy je fundacji zbierającej okulary. Rozgłoście proszę akcję wśród znajomych,

- przypominam o możliwości występowania do Naczelniczki ZHP o listy gratulacyjne dla druhow, którzy w danym roku kończą 85, 90, 95, 100... lat (okrągłe rocznice – o dyplomy trzeba występować z wyprzedzeniem),

- przypominam też o możliwości występowania do Komendanta Chorągwi Wlkp. o nadanie odznaczenia „Wielkopolskim Seniorom i Starszyźnie Harcerskiej” druhom, którzy spełniają wymagania regulaminu.

We wszystkich powyższych sprawach chętnie pomogę.

hm. Barbara Król – redaktorka „Seniora”

4.DO ZOBACZENIA PRZY INNYM OGNIU

24 lipca po ciężkiej chorobie zmarł w wieku 83 lat harcmistrz Zbysław Jeżewski, zasłużony instruktor ZHP, przewodniczący Komisji Historycznej Hufca, autor wielu książek poświęconych historii harcerstwa i regionu ostrowskiego.

Harcmistrz Zbysław Kazimierz Jeżewski urodził się 19 sierpnia 1942 roku w Ostrowie Wielkopolskim. Zawirowania historyczno-polityczne sprawiły, że do Związku Harcerstwa Polskiego mógł wstąpić dopiero na przełomie lat 1957/1958 do reaktywowanej przez hm. Mariana Grześczyka 1 Drużyny Harcerskiej im. Tadeusza Kościuszki. Harcerstwo szybko stało się jego pasją. Na początku roku 1960 powierzono mu funkcję drużynowego 1 DH, a w roku 1961 został instruktorem ZHP. Po odbyciu służby wojskowej, w roku 1965 objął funkcję drużynowego 3 Drużyny Harcerskiej im. Zawiszy Czarnego, której wiele lat później poświęci jedną ze swoich książek. W roku 1968 komenda hufca powierzyła mu funkcję kierownika Referatu Starszoharcerskiego, a w roku 1969 został zastępcą komendanta hufca w komendzie phm. Pawła Tuszyńskiego. W tym czasie rokrocznie organizował obozy wędrowne swojej drużyny po Kotlinie Kłodzkiej, Górach Izerskich, Ziemi Lubuskiej i Krainie Wielkich Jezior Mazurskich. W roku 1970 po raz kolejny rzeczywistość polityczna odcisnęła piętno na jego harcerskiej służbie. Opór wobec nadania ostrowskiemu hufcowi imienia, początkowo generała Karola Świerczewskiego, a ostatecznie II Armii Wojska Polskiego sprawił, że dymisję złożył komendant hufca oraz jego zastępca phm. Zbysław Jeżewski, który pozbawiony został również funkcji drużynowego 3 DH, na którą powrócił w roku 1973. Wybór nowych władz hufca w roku 1977 sprawił, że hm. Zbysław Jeżewski ponownie zostaje zastępcą komendanta hufca, tym razem pod komendą phm. Urszuli Janoty. W tym czasie wkracza na kolejny odcinek służby instruktorskiej jakim było kształcenie. W latach 1978-1980 jest organizatorem i komendantem kursów drużynowych organizowanych w formie zimowisk w Cieszynie (woj. bielsko-bialskie). Kieruje również pracami sztabu kolejnych edycji Turnieju Wiedzy Obywatelskiej, a w roku 1980 miejskiego sztabu XVI Alertu ZHP. W tym samym roku organizuje hufcowy obóz drużyn starszoharcerskich w Czaplinku, a w roku 1981 obejmuje funkcję przewodniczącego Komisji Instruktorskiej. Zwieńczeniem jego zaangażowania w działalność drużyn starszoharcerskich (w obecnej terminologii – wędrowniczych) było objęcie funkcji kierownika Referatu Starszoharcerskiego. W 1988 roku na X Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej Hufca hm. Zbysław Jeżewski został wybrany przewodniczącym Rady Hufca. Na Zjeździe Chorągwi Wielkopolskiej w roku 1992 hm. Zbysław Jeżewski wraz z hm. Wiesławą Klimowicz wchodzi w skład chorągwanego Sądu Harcerskiego. Równolegle kontynuuje działalność kształceniową jako członek Komisji Kształcenia i Stopni Instruktorskich, a po reorganizacji systemu szkolenia w ZHP w roku 2002 zostaje przewodniczącym Zespołu Kadry Kształcącej odpowiedzialnego za organizację kursów instruktorskich. Funkcję tę pełni przez kolejne 2 lata. W roku 2008 po raz kolejny wchodzi w skład komendy hufca, tym razem kierowanej przez phm. Dariusza Potasznika. Rok 2002 to początek jego działalności na polu publikacji historycznych. Jako współzałożyciel Stowarzyszenie „Krępanie” przygotował książkę „Historia Krępy – Z dziejów harcerstwa na Krępie” łącząc w niej swoją pasję regionalisty z zainteresowaniami harcerskimi. Zachęcony pozytywnym odbiorem tej publikacji przygotował drugą książkę „Homo Homini, ruch Honorowych Dawców Krwi”, którą jak mówił chciał spłacić swój dług wdzięczności wobec ruchu HDK. Idąc za głosem serca trzecią swoją książkę poświęcił ukochanej 3 DH, wydaną pod tytułem „Ostrowska Drużyna Harcerska im. Zawiszy Czarnego”. Choć zainteresowanie historią było jego pasją przez całe życie, to dopiero w roku 2008 po objęciu funkcji przewodniczącego Komisji Historycznej Hufca (i

przejściu na zawodową emeryturę) mógł tej pasji poświęcić się bez reszty. Z wielkim zapałem przystąpił do organizowania Izby Tradycji Ostrowskiego Harcerstwa, którą mimo wielu trudności udało mu się przygotować w niespełna 6 miesięcy na odbywające się jesienią 2008 roku uroczystości 95-lecia Ostrowskiego Harcerstwa. Wielkim wydarzeniem roku 2012 w Ostrowie Wielkopolskim był Zlot 100-lecia Harcerstwa Wielkopolskiego. Do roku 2012 początki ostrowskiego harcerstwa datowano na rok 1913, jednak Zbysław Jeżewski w swoich badaniach odnalazł ślady pierwszego zastępu skautowego kierowanego przez Leona Sokołowskiego, będącego zaczątkiem tej drużyny, który swoją działalność rozpoczął jeszcze w roku 1912. W ten sposób nastąpiła zmiana datowania kolejnych jubileuszy, a rok 2012 stał się również rokiem 100-lecia ostrowskiego harcerstwa. Zagłębianie się w początki harcerstwa w Ostrowie dało efekt w postaci kolejnej jego książki „Ostrowskie harcerstwo korzenie 1912-1920”. Druh w kolejnych latach opublikował jeszcze inne książki, w tym: kolejne „zeszyty” monografii „Ostrowskie Harcerstwo”, przy czym „Zeszyt 6” zostanie opublikowany, niestety już bez udziału autora, albumy: „Sztandary harcerskie na Ziemi Ostrowskiej” i „Izba Tradycji Harcerstwa na Ziemi Ostrowskiej” a broszury: „Harcierzem być – czy bywać” i „Pamiętajcie...”. Kierowana przez Druha Jeżewskiego Komisja Historyczna była organizatorem licznych wydarzeń, z jego inicjatywy reaktywowano w Ostrowie Wielkopolskim koło Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego, na którego stanął czele. On też był inicjatorem ostrowskich obchodów rocznicowych wybuchu Powstania Warszawskiego organizowanych od kilkunastu lat 1 sierpnia. Nie można zapominać o działalności poza harcerskiej Zbysława Jeżewskiego. Był on ławnikiem sądowym, założycielem Stowarzyszenia „Krepcanie”, członkiem władz Ostrowskiego Towarzystwa Genealogicznego, a także działał w ruchu Honorowych Dawców Krwi i Ochotniczej Straży Pożarnej. Przez 8 lat był radnym Rady Miejskiej (1994-2002), a przez 4 lata członkiem Zarządu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Był trzykrotnie nominowany do tytułu „Ostrowianin Roku”. Dwukrotnie otrzymał Nagrodę Prezydenta Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Został uhonorowany medalami: Za zasługi w rozwoju miasta Ostrowa Wielkopolskiego, Zasłużony dla województwa kaliskiego, Za Zasługi dla województwa wielkopolskiego, Za Zasługi dla Pożarnictwa oraz Krzyżem Rycerskim Krwi. Otrzymał również Srebrny Krzyż Zasługi oraz Złoty Krzyż „Za Zasługi dla ZHP”. Za działalność harcerską został też uhonorowany Honorową Odznaką „Harcerska Służba Wielkopolsce”, medalem „Zasłużony dla Chorągwi Kaliskiej” i Srebrną Lilijką Komendanta Chorągwi Wielkopolskiej. W roku 2020 za całokształt działalności harcerskiej otrzymał z rąk komendantki hufca hm. Izabeli Potasznik Honorową Odznakę „Harcerska Służba Ziemi Ostrowskiej” z numerem 1. Mimo ciężkiej choroby do ostatnich swoich dni utrzymywał dużą aktywność dzieląc się swoimi pomysłami z członkami Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego oraz instruktorami harcerskimi. Pozostawił po sobie niezwykle bogate dziedzictwo, a równocześnie wyzwanie dla następców. O tym jak zostanie ono zagospodarowane zadecyduje kolejne pokolenie. *Msza św. żałobna w intencji śp. hm. Zbysława Jeżewskiego oraz pogrzeb na cmentarzu przy ul. Limanowskiego odbyły się 28 lipca 2026 r.*

hm. Dariusz Potasznik (skrót nadesłanego wspomnienia)

W dniu 31 lipca 2026r. odprowadziliśmy w ostatnią ziemską drogę 97 letnią Druhnę Danutę Cichą, samarytanekę, harcerkę 10 PDH im. Karoliny Niezychowskiej Hufiec Poznań Śródk.

Druhna Danuta do ZHP wstąpiła jesienią 1945r. Pogrzeb odbył się na Cmentarzu Miłostowo, cmentarzu, na który jako 14 letnia dziewczynka, razem ze starszą siostrą Krystyną, będąc w obozie pracy na Główniej, zostały skierowane przez okupanta do sadzenia zieleni na przyszłym powstającym tu miejscu pochówku. Druhna Danuta należąc do 10 PDH pełniła funkcje zastępowej w zastępie „Iskry”, a następnie przybocznej drużynowej w 10 PDH (pozaszkolnej). W 1947r. razem z innymi harcerkami i harcerzami reprezentowała Chorągiew Wielkopolską ZHP w zlocie młodzieży w Szczecinie, który odbył się pod

reprezentowała Chorągiew Wielkopolską ZHP w zlocie młodzieży w Szczecinie, który odbył się pod

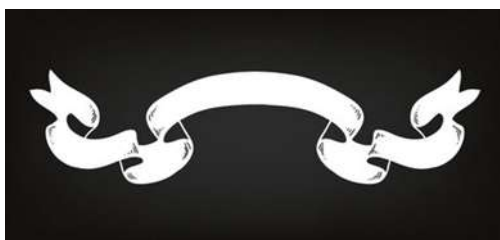
hasłem „Trzymamy Straż nad Odrą”. W tym samym roku dzięki pomocy rodziców z Kręgu Przyjaciół Harcerstwa oraz kweście, którą przeprowadziły dh. Danuta i dh. Kazimiera Frąckowiak wśród rzemieślników miasta Poznania, można było przyspieszyć ufundowanie i poświęcenie nowego sztandaru 10 PDH im. Karoliny Niezychowskiej. Funkcję chorążyny sztandaru pełniła dh. Danuta do chwili zmian jakie nastąpiły w ZHP po 1949 r. W 2004r. dh. Danka należała do grupy inicjatywnej powołującej Krąg Seniorek Harcerskich – 10 PDH im. Karoliny Niezychowskiej. W momencie powstania Kręgu aktywnie włączyła się w jego działalność. Ostatnie lata stan zdrowia dh. Danki nie pozwalał uczestniczyć w zbiórkach, ale utrzymywała stały kontakt telefoniczny, a informacje czerpała z dostarczanego biuletynu „Senior”. W ostatniej ziemskiej drodze towarzyszył jej sztandar 10 PDH, którego asysta sztandarowa wzmocniona była druhnami hm. Urszulą Kocikowską i hm. Barbarą Król. Oprócz rodziny i przyjaciół w pogrzebie wzięły udział Harcerki Seniorki z bratniego KSH „OWAR” – drużny Halina Mróz, Urszula Kocikowska i Barbara Król, którym serdecznie dziękujemy. Żegnaj Siostrzo, „Szara Harcerko” - „Czuwaj”

phm. Elżbieta Żymałkowska – Lik - KSH „10 PDH i Wiarusy”

Drużny i Druhowie, Szanowni Państwo, ze smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci Drużny Wandy Traczyk-Stawskiej ps. „Pączek”, „Atma” - harcerki Szarych Szeregów, żołnierza Armii Krajowej, uczestniczki Powstania Warszawskiego. Psycholożki, nauczycielki, działaczki społecznej i kombatanckiej. **Drużna Wanda Traczyk-Stawska odeszła na Wieczną Wartę 18 sierpnia 2026 r., w wieku 99 lat. z pożegnalnym Czuwaj!**

zespół Muzeum Harcerstwa w Warszawie

**REDAKCJA BIULETYNU ZASTRZEGA SOBIE PRAWO DO DOKONYWANIA SKRÓTÓW ORAZ KOREKTY
NADSYŁANYCH TEKSTÓW I NIE BIERZE ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ICH TREŚĆ.**

REDAKTOR I OPRACOWANIE TECHNICZNE: hm. BARBARA KRÓL

barbara.krol@zhp.net.pl, basia_krol@o2.pl, seniorzy@zhp.wlkp.pl

Facebook – Wielkopolscy Seniorzy ZHP – WRKSHiS